

بررسی اثربخشی مهارت آموزی و کار آفرینی در مدارس متوسطه اول شهرستان گنبد کاووس

آقچه گل دوجی نژاد

مدیر دبیرستان دوره اول دخترانه آتنا

aghchehgol.davaji@gmail.com

چکیده

یکی از اهداف اصلی در آموزش و پرورش و در حالت کلی، نظام آموزشی هر کشوری تربیت نیروی متخصص و ماهر است و اهمیت این موضوع در کشورهای در حال توسعه دوچندان است. در برخی کشورهای دنیا نیز بر مبنای رویکرد نیاز به نیروی کار، برنامه‌ریزی آموزشی صورت می‌گیرد و اساساً تربیت نیرو در مسیر نیازمندی‌های بازار کار قرار دارد. کارشناسان تعلیم و تربیت معتقدند که آموزش‌های پایه، سکویی برای پرش به سوی آموزش‌های بالاتر است و منافع حاصل از آموزش‌های این سطح بسیار متفاوت‌تر از آموزش‌های متوسطه و عالی است. به‌طور مثال در جوامع پیشرفته سواد خواندن و نوشتن به‌تنهایی نمی‌تواند پول‌ساز باشد، اما در عوض کسانی که دارای مهارت‌های عالی هستند تا زمانی که از سوی جامعه تقاضایی برای آن مهارت وجود داشته باشد می‌تواند منجر به دستمزد و درآمد برای این افراد شود. (دانش‌آموز ماهر) و (آموزش و پرورش بی‌مهارت) پارادوکس تلخی را پیش روی سیاست‌گذاران نظام آموزشی گذاشته است و به‌رغم تأکیدات سند تحول بنیادین شکاف اقتصاد و سیستم آموزشی هر روز عمیق‌تر می‌شود. با این تفاسیر آموزش و پرورش و منافع حاصل از آن از یک نظر کاملاً اقتصادی هستند و باید نمود این موضوع را در سیستم آموزشی هر کشوری دید، اما همان‌قدر که حرف زدن در مورد اهمیت این موضوع آسان و البته لازم است، عملیاتی کردن اهداف در این بخش به این آسانی نیست.

واژگان کلیدی: مهارت آموزی، آموزش و پرورش

مقدمه

سیستم آموزشی کشور با نقاط قوت و ضعف فراوان رو به روست. از سوی دیگر در نظام آموزشی کشور با دانش‌آموزان به عنوان آینده سازان این مرز و بوم مواجه هستیم و هر اقدام نسنجیده در این باره باعث بروز مشکلات غیر قابل جبران در نسل جدید در ابعاد مختلف مهارت آموزی، شکوفایی استعدادها و... می‌شود. از سوی دیگر انتظار می‌رود که نهاد آموزش و پرورش کشور همسو با نهادهای آموزشی در دیگر کشورها اقدامات مناسب را لحاظ کند.

با بررسی نارسایی‌ها در نهاد آموزش و پرورش باید تأکید کرد که فرسودگی مدارس، نبود یا کمبود بودجه، ازدحام در کلاس‌ها، کمبود معلم و... مواجه هستیم. همچنین مهارت آموزی نیز به غیر از محصلان در رشته‌های کار و دانش و فنی و حرفه‌ای برای دیگر دانش‌آموزان اعمال نمی‌شود. در این شرایط نظام آموزشی کشور دروس تئوری را طوطی‌وار به دانش‌آموزان تزریق کرده که همین مساله نیز نشان از نبود برنامه مناسب در سیستم آموزشی کشور دارد، چون این سیستم باعث شده که در جامعه با انبوه جمعیتی از افراد با تحصیلات تکمیلی اما بدون تخصص مواجه باشیم. چند سالی است که هرگاه بحث آسیب‌های اجتماعی داغ می‌شود از نبود آموزش‌های لازم در بحث مهارت‌های اجتماعی صحبت به میان می‌آید و با نگاهی به کتاب‌های درسی خواهیم دید که مهارت‌های زندگی در غالب متون آموزشی رسمی کشور نیز گنجانده شده است، اما این دروس با این محتوا مورد بی‌مهری قرار گرفته‌اند. البته این بدان معنی نیست که آموزش مهارت‌های زندگی در کتاب‌های درسی کافی است، این مهارت‌ها به صورتی گلچین شده و با توجه به حساسیت‌های فرهنگی در کتاب‌های درسی وارد شده‌اند و غفلت از بعضی از آموزش‌های ضروری به کودکان و دانش‌آموزان مانع تنها نظام آموزشی بلکه نظام اجتماعی ما را نیز دچار بحران کرده است.